

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ลำไยเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งในประเทศไทย ซึ่งมีคุณสมบัติต่อสุขภาพร่างกาย ลำไยสดจึงได้รับความนิยมบริโภคทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีความนิยมบริโภคลำไยสดเป็นจำนวนมาก ลำไยในภาษาจีนเรียกว่า LongYan ซึ่งหมายถึงต้ามังกร ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนสามารถยอมรับและนิยมบริโภคลำไยในแง่มุมทางด้านวัฒนธรรมของประเทศจีนไปด้วย

จากสถิติของกรมศุลกากร พบว่าจีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้ที่สำคัญของไทย โดยในปี พ.ศ.2544 ไทยส่งออกลำไยสดไปประเทศจีนมีปริมาณ 6.14 ล้านกิโลกรัม มูลค่า 99.28 ล้านบาท แต่หลังจากการเปิดเสรีการค้าผักและผลไม้ตามพิกัดอัตราศุลกากรหมวดที่ 07-08 ระหว่างไทย-จีน ทำให้มีการลดภาษีนำเข้าผลไม้ตามข้อตกลงเหลือร้อยละ 0 ซึ่งเริ่มมีผลในทางปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ส่งผลให้มีการขยายตัวของการค้าลำไยสดส่งออกไปประเทศจีน โดยกรมศุลกากร (2554) กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2546 มีปริมาณการส่งออก 12.72 ล้านกิโลกรัม มูลค่า 226 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2547 ไทยส่งออกลำไยสดไปจีนมีปริมาณ 49.43 ล้านกิโลกรัม มูลค่า 804 ล้านบาท เพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่าตัว ขณะที่ปี พ.ศ. 2548 ส่งออกปริมาณ 64.43 ล้านกิโลกรัม มูลค่า 1,026.62 ล้านบาท คิดเป็นปริมาณกับมูลค่าที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับปีก่อน และล่าสุดในปี พ.ศ. 2553 มีปริมาณการส่งออก 72.55 ล้านกิโลกรัม มูลค่า 1,032.97 ล้านบาท โดยหลังจากการเปิดการค้าเสรีผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน ส่งผลให้แนวโน้มของปริมาณกับมูลค่าการส่งออกลำไยสดของไทยไปจีนได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งพิจารณาได้จากสถิติการส่งออกในภาพรวมระหว่าง ปี พ.ศ. 2546 - 2553 ไทยมีปริมาณการส่งออกลำไยสดเพิ่มขึ้นประมาณ 5 เท่าตัว และมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 4 เท่าตัว

มณฑลยูนนานตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน มีพรมแดนติดกับประเทศพม่า เวียดนามและลาว นอกจากนี้ยังเป็นมณฑลที่ตั้งอยู่ใกล้ประเทศไทยที่สุด มีความใกล้ชิดและติดต่อกับไทยมานานตั้งแต่มีความร่วมมือกันภายใต้กรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ แม้ว่าไม่มีพรมแดน

ติดต่อกันโดยตรง แต่สามารถใช้เส้นทางทางขนส่งทางแม่น้ำโขง (ลิบสองปีนนา- เชียงของ) และทางถนนโดยผ่านประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้เส้นทางรถยนต์ R3A (กุนหมิง-ลาว-กรุงเทพฯ ฯ) ระยะทาง 1,800 กิโลเมตร การค้าระหว่างไทยกับยูนนานส่วนมากเป็นการค้าชายแดน ในช่วงเดือน ม.ค. - ต.ค. 2553 การค้าระหว่างไทยกับยูนนานมีมูลค่า 175 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 54.1 สินค้านำเข้าจากไทยที่สำคัญ คือ ผลไม้ อาหารทะเล แผ่นยางธรรมชาติ แร่โลหะ เป็นต้น โดยลำไยและแผ่นยางธรรมชาติมีมูลค่าที่สูงเกือบร้อยละ 70 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากไทยทั้งหมด

อำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ของมณฑลยูนนาน ในปี พ.ศ. 2550 อำเภอซือเหมา มีประชากรจำนวนทั้งหมด 213,035 คน และมีพื้นที่ทั้งหมด 4,093 ตารางกิโลเมตร ซึ่งอยู่ในเส้นทางรถยนต์ R3A และห่างจากเมืองลิบสองปีนนา 172 กิโลเมตร ด้วยเหตุนี้ ซือเหมาจึงมีโอกาที่จะสามารถได้รับการบริโภคสินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทยได้ ซึ่งผลไม้ที่นำเข้ามาจากภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะลำไยสดที่นำเข้าผ่านทางเส้นทาง R3A เป็นที่นิยมบริโภคอย่างมากของคนซือเหมา

จากการสำรวจขั้นต้นพบว่า ยังไม่มีการศึกษาถึงการนำเข้าลำไยสดของประเทศไทยในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้น จึงสนใจที่จะศึกษาการนำเข้าลำไยสดจากประเทศไทยในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะ ขั้นตอนการส่งออกลำไยสดของประเทศไทยและขั้นตอนการนำเข้าลำไยสดของประเทศจีน ทัศนคติของผู้บริโภคและผู้ขายในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีต่อลำไยสดจากประเทศไทยอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อจะได้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจและจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการตลาดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทราบสถานการณ์การนำเข้าและการบริโภคลำไยสดของประเทศไทย
2. เพื่อทราบขั้นตอนการส่งออกลำไยสดของประเทศไทยและขั้นตอนการนำเข้าลำไยสดของประเทศจีน
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคและผู้ขายลำไยสดในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน ประเทศจีนที่มีต่อลำไยสดของประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ส่งออกของประเทศไทยและผู้นำเข้าลำไยสดในประเทศจีนจะได้ทราบขั้นตอนการส่งออกและการนำเข้าลำไยสดของประเทศไทยไปยังประเทศจีน
2. ผู้ประกอบการธุรกิจลำไยสดทั้งประเทศไทยและประเทศจีนสามารถทราบถึงทัศนคติของคนอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน ประเทศจีนต่อลำไยสดของประเทศไทย เพื่อที่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการธุรกิจต่อไป

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สถานการณ์การนำเข้าและการบริโภคลำไยสดของประเทศจีน ขั้นตอนการส่งออกลำไยสดของประเทศไทยและขั้นตอนการนำเข้าลำไยสดของประเทศจีน ทัศนคติที่มีต่อลำไยสดของไทยของผู้บริโภคและผู้ขายในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.4.2 ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคและผู้ขายชาวจีนในอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนานของประเทศจีน

1.4.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากอำเภอซือเหมา เมืองผู้เออร์ มณฑลยูนนานของประเทศจีน มีประชากรจำนวนทั้งหมด 213,035 คน จึงเลือกตัวอย่าง 100 ตัวอย่างตามวิธีการของ Taro Yamane ทัศนคติของผู้ขายต่อลำไยสดของไทย จะศึกษาโดยการสัมภาษณ์จากผู้ขายในอำเภอผู้เออร์ มณฑลยูนนานของประเทศจีนโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)